

Europa. Kas toliau? Kelionė po Latviją. „Dėmesio centre“ (6:52 – 10:00)

„Deutsche Welle“

Vykstame pietryčių kryptimi į Daugpilį, kuriame gyvena didžiausia Latvijos etninių rusų bendruomenė. Jie čia apsigyveno vykstant masinėms Sovietų perkraustymo kampanijoms po II pasaulinio karo, kai Stalinas prijungė Latviją prie SSRS. Mums pasakojo, kad dauguma šiandien čia gyvenančių etninių rusų čia ir gimė. Nors senesnioji karta vis dar linkusi kalbėti tik rusiškai, vis daugiau jaunosios kartos atstovų kalba ir latviškai.

Daugpilis pasirodo esąs daug spalvingesnis ir gyvesnis nei tada, kai jame lankėmės pirmą kartą daugiau kaip prieš 10 metų. 2000-aisiais viskas atrodė pilkai, slegiančiai ir beviltiškai. Pakalbinome Margaritą, kuri moko rusų vaikus. Ji įsitikinusi, kad jie turėtų laisvai kalbėti latviškai. Dabar vėl tikimės surasti ją ir Katią, prieš daugiau kaip dešimtmetį buvusią viena geriausių Margaritos mokinių.

Ieškojome ne veltui. Margarita, kuriai dabar 43-eji, vis dar moko latvių kalbos. Bet dabar ji moko ne tik vaikus, bet ir veda pamokas suaugusiesiems privačioje mokykloje. Šiuo metu ji tikrina mokinių kalbėjimo įgūdžius. Ji mums sako, kad geros kalbos žinios dar niekada nebuvo tokios svarbios ieškant darbo. Jai gerokai sunkiau mokytis suaugusiuosius, bet, anot Margaritos, dauguma etninių rusų nori integruotis.

Ji priduria, kad tie, kurie pasistengė išmokti latvių kalbą, lengvai integravosi visuomenėje. Po pamokos Margarita susitinka su Katia. Prieš dešimt metų Katia buvo gabi mokinė. Dabar ji yra ištekėjusi, turi vaiką ir studijuoja verslo vadybą. Katia mums pasakė, kad neturi jokių problemų dėl nepalankaus aplinkinių nusistatymo ir kad gerai išmokti kalbą vis dėlto buvo labai svarbu. Dauguma jaunų etninių rusų patyrė tą patį. Paklausėme jos, kaip ji ketina auklėti savo dukterį.

Ji atsako, kad dukra išlaikys rusišką paveldą, kadangi jos seneliai nekalba latviškai. Tai ją privers nepamiršti rusų kalbos, tačiau Katia būtinai norės, kad jos dukra išmoktų latvių ir dar kokią nors užsienio kalbą.

Vis dėlto integracijos procesas ne visada būna sklandus. Kai kurie latviai rusų mažumą vis dar laiko pagrindine problema. Viena iš didžiausių kliūčių yra kalbos barjeras, kadangi kai kurie rusai vis dar nenori pakeisti net savo gatvių pavadinimų.